

супс]: yorku.ca/gilbert/argthry/argthry/arg-papers/

22. Eemeren Frans H. Van, Grootendorst Rob. *Argumentum Ad Hominem: A Pragma-Dialectical Case in Point* / Frans H. Van Eemeren, R. Grootendorst // *Fallacies: classical and contemporary readings* - University Park, Pa.: Pennsylvania State University Press, 1995. - xi, 356 p.

23. Brinton A. A Rhetorical View of the ad hominem / A. Brinton // *Australian Journal of Philosophy*. - 1985. - № 63:1. - P. 51-63.

24. Amossy, Ruth. The argument ad hominem in an interactional perspective / Ruth Amossy // *Proceedings of the Fourth International Conference on Argumentation*. -

Amsterdam: Sic Sat, 1999. - P. 14-18.

25. Лисанюк Е.Н. Аргумент ad hominem с точки зрения логики / Е.Н. Лисанюк // *Логико-философские штудии*. - 2008. - Вып. 6. - С. 50-60.

Мисик С.Г.

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри філософії та
соціально-економічних дисциплін
ОДУВС

Надійшла до редакції: 17.03.2014

УДК 343.846

ПРОБЛЕМА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОБАЦІЇ В ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

Бібік І.С.

Тарасенко Р.В.

У статті зосереджена увага на сучасних проблемах створення національної моделі пробації та впровадження її в законодавство України. Автор концентрує увагу на широкій поширеності пробації в сучасних розвинених країнах, що сприяє запозиченню та втіленню лише апробованих засад пробації в систему кримінальної юстиції та в національне законодавство України загалом.

Ключові слова: покарання, пробація, альтернативні заходи кримінально-правового впливу, служба пробації.

В статті сфокусовано увагу на сучасних проблемах створення національної моделі пробації та впровадження її в законодавство України. Автор концентрує увагу на широкій розповсюдженості пробації в сучасних розвинених країнах, що сприяє запозиченню та втіленню лише апробованих засад пробації в систему кримінальної юстиції та в національне законодавство України загалом.

Ключевые слова: наказание, пробация, альтернативные меры уголовно-правового воздействия, служба пробации.

In the article rapt attention is on modern problems of creating a national model of probation and implementation of legislation in Ukraine. An author attracts attention on the prevalence of probation in the developed countries, which in turn facilitates borrowing and implementation only proven principles of probation in the criminal justice system and the national legislation of Ukraine as a whole.

Keywords: punishment, probation, alternative measures of criminal legal action, the probation service.

Метою покарання є досягнення кінцевого результату та встановлення соціальної справедливості, якого прагне домогтися держава в ході застосування судом до особи такого особливого заходу державного примусу, яким є кримінальне покарання. Одним із найбільш розповсюджених і широко застосованих заходів протидії злочинності є покарання у вигляді позбавлення волі, що передбачає ізоляцію від суспільства, руйнацію соціально корисних зв'язків і має на меті убезпечити суспільство від суспільно-негативних наслідків, які породжені непра-

вотними діями з боку особи та тих, які можуть бути вчинені в майбутньому.

З розвитком громадського суспільства та втілення основних його принципів у життя, не залишається осторонь питання застосування заходів кримінально-правового впливу до особи, яка вчинила протиправне діяння й зазнала негативної оцінки з боку держави, але своєю поведінкою засвідчує те, що вона стала на шлях виправлення. Однією з новел кримінального права є саме інститут пробації.

Вивченням проблематики становлення інституту пробації займалися такі провідні вчені, як О.В. Беца, І.Г. Богатирьов, Т.А. Денисова, В.М. Дрьомін, О.Г. Колб, В.О. Меркулова, А.Х. Степанюк, В.О. Уткін, Д.В. Ягунов, І.С. Яковець та інші. Але на сьогодні інститут пробації висвітлений у кримінально-правовій літературі недостатньо, а багато конструктивних пропозицій не впроваджено у вітчизняне законодавство.

Пробація як захід кримінально-правового впливу схвалюється на міжнародному рівні. У 1951 році Економічна та соціальна рада ООН висловила на підтримку максимально можливого розповсюдження пробації на правовій мапі світу в країнах з різним рівнем соціально-економічного розвитку й культури пенітенціарної практики. Мінімальні Стандартні Правила ООН стосовно заходів, не пов'язаних з тюремним ув'язненням (Токійські Правила), надають високу оцінку зазначеній формі соціально-правового контролю щодо засуджених.

Популярність пробації в розвинених країнах світу визначається значним потенціалом попередження рецидиву злочинів, економічною доцільністю для суспільства, а також моральною цінністю, яка дозволяє досягти мети кримінальної політики найбільш гуманними засобами [6, 2].

Законопроект України "Про пробацію" 1 від 18.01.2013 року № 1197-містить таке визначення пробації - система наглядових і соціально-виховних заходів, які застосовуються за рішенням суду та відповідно до закону до осіб, яких притягнуто до кримінальної відповідальності, та забезпечення суду інформацією, що характеризує особу, яка притягається до кримінальної відповідальності [4].

Сутність пробації полягає у випробуванні певних категорій злочинців спеціальними юридичними обов'язками, поєднаними з наданням їм різної допомоги реабілітаційного характеру. Її мета полягає в ефективному

виправленні засуджених і зведенням до мінімуму, наскільки це можливо, кримінального рецидиву з їхнього боку. Важливою складовою виступає дослідження особистості, що дозволяє отримати картину моральних цінностей конкретних правопорушників, визначити перспективи виховної та соціально-психологічної роботи з ними [7, 199-200].

Термін “пробація” може вживатися в декількох значеннях:

- 1) як концепція соціальної роботи з правопорушниками та іншими соціально вразливими групами;
- 2) як ієрархічна організаційна структура;
- 3) як орган державної влади (служба);
- 4) як різновид кримінального покарання, не пов’язаного з позбавленням волі, і водночас як умовне звільнення від покарання з випробуванням;
- 5) як специфічний процес виконання деяких альтернативних покарань;
- 6) стан, у якому перебуває злочинець упродовж певного терміну: злочинець (probationer) перебуває “на пробації” - тобто під пробаційним наглядом (on probation, under probation supervision);
- 7) як певна з’єднувальна ланка між кримінальною юстицією та соціальною роботою [6, 20-21].

На сьогодні в зарубіжному праві поширені кримінально-правові інститути, що дозволяють реально не застосувати передбаченого за скоєння злочину покарання, а за наявності певних умов замінювати його менш суворими заходами кримінально-правового характеру. Зокрема, інститут пробації, інститути умовного засудження та умовного (безумовного) звільнення від покарання.

Інститут пробації до сьогодні існує в багатьох зарубіжних країнах, включаючи Англію, США та Францію. Однак якщо в Англії та США цей інститут функціонує протягом багатьох десятиліть, то для країн континентальної правової системи він є відносно новим. Там пробація розуміється як умовне невиконання призначеного покарання або умовне непризначення покарання з поміщенням засудженого на певний термін під індивідуальний нагляд спеціального посадової особи (агента, помічника, уповноваженого з пробації). Останній здійснює контроль за поведінкою піднаглядного, виконанням ним певних обов’язків і умов пробації й забезпечує проведення виправного курсу [5, 35-36].

В Англії інститут пробації з’явився в 1887 р. у зв’язку з прийняттям Закону “Про випробування вперше засуджених”. Завдяки виданим пізніше нормативним актам (Закон “Про випробування злочинців” 1907 р., “Правила про пробації” 1965 р., Закон про повноваження кримінальних судів 1973 р., Закон про кримінальну юстицію 1991 цей інститут в англійському кримінальному праві сформувався досить повно.

У США можливість призначення пробації передбачається законодавством федерації та всіх штатів як альтернатива позбавленню волі. Нерідко пробація включається в систему покарань, оскільки за своєю суворістю ця міра іноді нічим не відрізняється від ряду з них. Вона не застосовується до осіб, засуджених за злочини, що караються стратою, довічним ув’язненням або тюремним ув’язненням на тривалий термін. У деяких штатах існують додаткові умови: відсутність судимості в минулому, відшкодування всіх судових витрат, передбачене покарання не перевищує десяти років позбавлення волі.

Інститут пробації відомий і кримінальному праву Швеції. При цьому він має свої характерні особливості

й у Кримінальному кодексі Швеції регламентований достатньо. Пробація може бути призначена як самостійна кримінально-правова міра тоді, коли суд дійде висновку, що покарання у вигляді штрафу недостатньо. Разом з тим, пробація як комплекс специфічних заходів може супроводжувати умовно-достокове звільнення [8].

Служби пробації в європейських країнах полегшують роботу правоохоронних органів, судової системи, забезпечують координацію взаємодії між державними установами, місцевим самоврядуванням, неурядовими організаціями, окремими громадянами (волонтерами) в процесі виконання покарань, альтернативних позбавленню волі [6, 3-4].

Виходячи з аналітичного огляду наукових джерел, можна констатувати переваги й недоліки втілення інституту пробації в правову систему нашої держави. Переваги запровадження пробації в Україні характеризуються:

проголошенням провідних ідей та ідеалів гуманізму у каральній системі;

гарантуванням основоположних міжнародних стандартів і засад у сфері прав і свобод людини, чим сприяє зближенню й спрямуванню нашої правової системи до міжнародних еталонів громадянського суспільства;

оптимальним вирішенням економічних питань стосовно утримання та забезпечення засуджених осіб;

здійсненням ресоціалізації особи, встановленні соціально корисних зв’язків, залученням до суспільно-корисної праці, становлення на шлях виправлення, яке надалі посприяє превентивній політиці в нашій державі.

На нашу думку, існує ряд недоліків, які негативний впливають на запровадження пробації, а саме:

недовершеність законодавства стосовно регламентації процедурної складової пробації;

спрямованість політики держави на каральну, погрожуючу, відплатну основу, а не на перевиховання та ресоціалізацію засуджених осіб;

відсутність значних матеріальних коштів задля створення науково-технічної бази й технологій, які б сприяли здійсненню нагляду за особою, яка звільнена від подальшого відбування покарання на умовах пробації;

Отже, можна зробити висновок про те, що існує потреба в корегуванні кримінально-правової політики держави з каральних механізмів на запровадження та здійснення заходів щодо відновлення засудженого в соціальному статусі як повноправного члена суспільства. Також слід зазначити, що задля ефективності й результативності в процесі реалізації пробації, існує необхідність у правовому й нормативному закріпленні цього інституту в Кримінальному кодексі України.

Пенітенціарна система України потребує кардинальних змін і реформ. Тому запозичення передового досвіду розвинених країн у цій галузі є значним і впевненим кроком на шляху до цих змін. Незважаючи на те, що багатьма вченими наголошувалась необхідність і нагальність проведення в’язничної реформи, поки що всі напруження в цій сфері є теоретичним доробком і залишаються суто на папері.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - С. 141.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 25-26. - С. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України:

Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. - 2012. - № 90-91. - С. 88.

4. Проект Закону України про пробацію від 18 січня 2013 року № 1197-1. - [Електронний ресурс]: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=1197-1&skl=8.

5. Беца О.В. До питання про створення служби пробації в Україні // Проблеми пенітенціарної теорії і практики / О.В. Беца. - Київ. - 2002. - № 7. - С. 34-41.

6. Ягунов Д.В. Служба пробації: концепція, принципи діяльності, організаційна структура: Конспект лекцій / Д.В. Ягунов. - Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2006. - 74 с.

7. Ягунов Д.В. Філософія пробації: трансформація поглядів на сутність та цілі поводження зі злочинцями (період після 1990-х років) // Актуальні проблеми політики / Д.В. Ягунов. - Одеса, 2011. - Випуск 41. - С. 198-207.

8. Освобождение от наказания. Институт пробации в мире // Медиатор: внесудебные процедуры, альтернативное урегулирование споров, примирение сторон. - [Электронный ресурс]: <http://mosmediator.narod.ru/index/0-2217>.

Бібік І.С.
студентка
ОДУВС

Науковий керівник: Тарасенко Р.В.
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального
права та кримінології
ОДУВС

Надійшла до редакції: 03.03.2014

УДК 371.13:355.5

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВИКЛАДАЧІВ ВОГНЕВОЇ ТА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ ВІДОМЧОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ

Трояновський В. С.

Вдосконалення професійно-прикладної підготовленості викладачів вогневої та фізичної підготовки є пріоритетним напрямком роботи в контексті реформування відомчої освіти МВС України. Сучасні високі вимоги до рівня професійної підготовленості особового складу органів внутрішніх справ формують визначені умови викладання таких навчальних дисциплін, як "вогнева підготовка" та "спеціальна фізична підготовка".

Ключові слова: професійно-прикладна підготовка, викладач, вогнева підготовка, спеціальна фізична підготовка.

Совершенствование профессионально-прикладной подготовленности преподавателей огневой и физической подготовки является приоритетным направлением работы в контексте реформирования ведомственного образования МВД Украины. Современные высокие требования к уровню профессиональной подготовленности лично состава органов внутренних дел формируют определенные условия преподавания таких учебных дисциплин, как "огневая подготовка" и "специальная физическая подготовка".

Ключевые слова: профессионально-прикладная подготовка, преподаватель, огневая подготовка, специальная физическая подготовка.

Improving professional-applied fire preparedness of teachers and physical fitness is a priority in the context of the reform of departmental education MIA. Modern rigorisms to the level of professional preparedness of personnel of organs of internal affairs form the certain terms of teaching of educational disciplines "fire preparation" and "special physical preparation".

Keywords: professionally the applied preparation, teacher, fire preparation, special physical preparation.

Належний рівень професійно-прикладної підготовленості викладача - це найважливіший фактор успішної

побудови навчально-тренувального процесу курсантів і слухачів, досягнення поставлених цілей і освітніх завдань. Особливістю професійної діяльності офіцера міліції є необхідність перебування в стані постійної готовності до виконання завдань з охорони громадського порядку, що вимагають високого рівня індивідуальної фізичної підготовленості, знання та вміння застосування прийомів фізичного впливу на правопорушників [1; 3; 4; 6].

Актуальність дослідження поставленої нами проблеми полягає в ряді положень. Її соціальний зміст пов'язаний із загальним курсом країни на більш інтенсивний, прискорений розвиток суспільства й великої значимості праці педагога-професіонала у справі виховання підростаючого покоління, з ліквідацією педагогічних та економічних "витрат" суспільства на тривалу адаптацію "молодого" фахівця до умов самостійної практичної діяльності [2; 4; 7].

Відповідність науково-педагогічних кадрів поставленим перед ними завданням з виховання та навчання є, на наш погляд, одним з найбільш суперечливих питань педагогіки сучасної вищої школи, зокрема й системи відомчої освіти МВС України [2; 4; 9; 10].

"Вогнева підготовка" і "спеціальна фізична підготовка" - це навчальні дисципліни, що мають свої особливості й корінні відмінності [3; 8; 9; 12]. Вони полягають у наступному:

1) ці навчальні дисципліни викладаються тільки у вищих навчальних закладах силових відомств;

2) "вогнева підготовка" і "спеціальна фізична підготовка" - це навчальні дисципліни практичної спрямованості (більше 90 % навчального часу відводиться на практичні заняття);

3) результати навчання (оцінки) з цих дисциплін згідно з чинними нормативними документами є основними показниками професійної придатності не тільки в період навчання, а й протягом усього часу служби в органах внутрішніх справ [3; 5; 6; 8; 12].

Одним з існуючих протиріч є усвідомлення керівниц-